

KATEDRA GERMANISTIKY
Posudek na bakalářskou práci

Autor: Marie Muczková

Titul (česky/německy – anglicky):

Die Übersetzungsstrategien bei der Vermittlung der Substandardismen in der Übersetzung des Werkes von B. Hrabal „Svatby v domě“ ins Deutsche.

Překladatelské strategie při zprostředkování substandardismů v překladu díla B. Hrabala „Svatby v domě“ do němčiny.

Konzultant: Mgr. Marie Krappmann, PhD.

Hodnotící kritéria	% podíl na celkové	hodnocení 1,0–4
Téma:	10 %	1
Metodologie:	25 %	1,5
Vytvoření korpusu a jeho analýza:	25 %	1,5
Použití odborné literatury:	15 %	1
Struktura a forma:	15 %	1,5
Bibliografický aparát:	10 %	1
Celková známka před obhajobou:		1,325

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

1. Denotatsunterschiede als Ergebnis des Übersetzungsprozesses und ihre Motiviertheit.
2. Kontrastive Betrachtung der tschechischen und deutschen Diminutive.
3. Satzgliedstellung als Mittel zur Veränderung der stilistischen Ebene.
4. Umgangssprachliche Mittel und die Möglichkeiten ihres Transfers vom Tschechischen ins Deutsche.
5. Das Zusammenspiel zwischen Textkohärenz und Textkohäsion.

Cítí-li konzultant či oponent potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby verbálně, nechť tak prosím učiní zde (příp. na přiloženém archu)

Předložená diplomová práce se zaměřuje na analýzu translatologických postupů v německém překladu románu Bohumila Hrabala „Svatby v domě“. Centrální část práce tvoří obsáhlý srovnávací korpus, ze kterého autorka vychází při klasifikaci specifík v Hrabalově literárním projevu a jejich převodu do němčiny. Teoretická část se zaměřuje v první řadě na recepci Hrabalova románu českými a německými čtenáři a specifikuje na základě sekundární

literatury historický kontext vzniku díla. Není začleněna samostatná kapitola shrnující metodologickou bázi, na které je analýza vystavěna, autorka ovšem absenci této části plausibilně odůvodňuje v kap. 4. Vytknout lze pouze skutečnost, že daná kapitola sestává pouze z necelé stránky a jedná se v podstatě pouze o úvodní poznámku k praktické části, jež by bylo možno snad začlenit jako jednu z podkapitol.

Při vlastní analýze se autorka opírá především o studii Dagmar Knittlové „K teorii i praxi překladu.“ Jednotlivé jevy jsou v souladu s touto studií rozebírány na čtyřech základních rovinách: Rovině lexikální, gramatické, pragmatické a textové ekvivalence. Poněkud problematické jsou hranice mezi jednotlivými jevy v rámci jmenovaných skupin. Např. rozlišení mezi posunem v označení denotátu a stylistickou příznakovostí se jeví jako nejasné. Např. překlad *cikán plakal – der Zigeuner jaulte*, jenž je řazen do kapitoly „Denotatsunterschiede“, by mohl být možná spíše klasifikován jako stylisticky příznakový v důsledku zvýšené expresivity. Ostatní jevy na lexikální rovině (zdrobněliny, vlastní jména, germanismy) jsou na základě korpusu detailně popsány a jejich skupiny jasně ohraničeny. Autorka přitom velmi strukturovaně poukazuje 1) na přednosti a 2) na nedostatky překladu. 1) Jako na jeden z příkladů předností překladu je upozorněno např. na kreativní práci překladu s prostředky intenzifikace (S. 28 – obří zubař – ein Hüne von Arzt); 2) Jako ilustrativní příklad deficitů překladu je zmíněna „nepřeložitelná“ expresivita, které je v originále dosahováno užitím germanismů (S. 29 v týchle címře – in diesem Zimmer) či hovorových výrazů (vyšrábují mu válce – wo sie ihm die Zylinder schleifen würden).

Na úrovni morfologických specifík je obzvláště přínosná kapitola o zvlátnostech v rekcí, které nemohly být v překladu z důvodů gramatického potenciálu němčiny zohledněny, podobně jako specifika v oblasti předložkových vazeb. Na syntaktické rovině autorka sledovala jak zvláštnosti v postavení větných členů, které mohly být pouze zčásti adekvátně převedeny do němčiny, tak intenzivní parataxi, realizovanou v první řadě spojkou „a“.

Je otázkou, zda lze řadit prostředky zvukomalby skutečně na rovinu pragmatické ekvivalence. Stejně tak kapitola „Poetische Stilmittel“ je nejasně ohraničená a příklady v ní uvedené by bylo možné rozčlenit do již definovaných skupin. Velmi pěkně rozpracována je podkapitola o jazykovém projevu jednotlivých figur. Podkapitola o textové ekvivalenci je poměrně krátká a zabývá se v první řadě motivovanými a nemotivovanými odchylkami od textu originálu. Opět je u některých příkladů možné vznést námitku, že by je bylo možné zařadit do již nadefinovaných skupin. Překlad přívlastku „červený“ atributem „hellblau“, jež je zařazen do podkapitoly „motivierte Unterschiede“ představuje zároveň již zmíněný „Denotatsunterschied“.

Dobře vyznamenané jsou skutečné chyby v překladu, když např. výraz „Ohaxny“ (t. j. nohy do ó) překladatelka převádí jako spojení citoslovce a substantiva: „Ach diese Haxen“ (v práci na str. 56).

Jazykově práce dosahuje výborné úrovně, drobné chyby se vyskytují v oblasti reky a v postavení větných členů. Ve dvou případech je větná konstrukce uvedena spojkou „einerseits“, přičemž chybí očekávaná druhá část fráze (andererseits). Celkově práce představuje významný přínos k výzkumu translatologických strategií při překladu literárního textu z češtiny do němčiny. Zvláště je třeba vyzvednout rozsáhlý korpus, který autorka sestavila a smysluplně rozčlenila. Ačkoli by bylo možné o zařazení jednotlivých lexémů a spojení diskutovat, představuje 58 stran obsáhlý korpusový materiál pevnou bázi k analýze překladu Hrabalova díla. Z výše uvedených důvodů doporučuji předloženou bakalářskou práci k obhajobě.

Podpis konzultanta (jen v tištěné verzi):